

**A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara küldöttgyűlésének
100/2017. (III. 22.)
határozata
a Kamara Etikai Kódexéről**

a 2022. január 18-ig elfogadott változtatásokkal egységes szerkezetben

1. §¹

2

2–5/A. §³

4

6. §⁵

6

7

7–9. §⁸

9

10–11. §¹⁰

Ügyvállalási korlátok

12. § Megbízás alapján nem járhat el a szakértő:

- a) ha a megbízás korábbi, még folyamatban levő kirendeléses ügyben végzett szakértői tevékenységével összefügg, vagy
- b) megbízójával 3 éven belül munkaviszonyban (szolgálati, alkalmazotti jogviszonyban) állt, illetőleg munkavállalóként az ügy intézésében részt vett.

13. § (1) Ügyvállalási korlát fennállása esetén a szakértő köteles a megbízást visszautasítani.

(2) Ha az ügyvállalási korlát a szakértői megbízás teljesítése során következik be vagy válik ismertté, ezt a körülményt a szakértő köteles megbízójával haladéktalanul közölni, és a megbízás teljesítését a továbbiakban megtagadni.

¹ Hatálytalan.

² „A szabályzat személyi hatálya:” alcím hatályát veszítette.

³ Hatálytalan.

⁴ Az „Elévülés” alcím hatályát veszítette.

⁵ Hatálytalan.

⁶ Az „Etikai vétség jogkövetkezményei” alcím hatályát veszítette.

⁷ Az „Etikai vétség miatti büntetés” alcím hatályát veszítette.

⁸ Hatálytalan.

⁹ Az „Etikai vétség miatti intézkedés:” alcím hatályát veszítette.

¹⁰ Hatálytalan.

A tájékoztatási kötelezettség teljesítésének módja

14–15. §¹¹

16. § A szakértő a tevékenysége ellátásával kapcsolatos, jogszabályon, a kirendelő határozaton vagy megbízási szerződésen alapuló tájékoztatási kötelezettségének olyan módon és időben köteles eleget tenni, hogy kirendelőjét, megbízóját a lehető legkisebb érdeksérelem érje.

Befolyástól mentesség

17. § A szakértő nem tanúsíthat olyan magatartást, amely alkalmas lehet arra, hogy a szakértői tevékenységgel érintett felekben az a téves feltevés alakuljon ki, hogy a szakértő a tevékenységgel érintett ügyben döntésre jogosult személlyel bármilyen kapcsolatban áll, továbbá, hogy a tevékenységgel érintett ügy kimenetelére bármilyen, szakértői tevékenységen kívüli ráhatással bír.

18. § (1)¹²

(2) A szakértő köteles kirendelőjét vagy megbízóját értesíteni, amennyiben a szakértőt tevékenysége ellátása során a tevékenységével érintett felek bármilyen módon az érdekeiknek megfelelően befolyásolják, vagy befolyásolni igyekeznek.

(3) Ha a (2) bekezdés szerinti cselekményt a kirendelő vagy megbízó követi el, a szakértő köteles a kirendelést vagy megbízást visszautasítani, és

- a) a kirendelő hatóság felettes szervét értesíteni, bírósági kirendelés esetén a bíróság elnökét,
- b) amennyiben a fent meghatározott cselekménnyel kapcsolatosan közvérdra üldözendő bűncselekmény alapos gyanúja merül fel, büntető feljelentést tenni.

Kapcsolattartás az érintett felekkel a szakértő tevékenysége és egyéb eljárás során

18/A. § (1) A szakértő köteles magát a tevékenysége során a tevékenységével érintett felek érzelemnyilvánításaitól elhatárolni, az udvariasság szabályait megtartva az érzelem nyilvánításoktól szóban és írásban egyaránt tartózkodni.

(2) A szakértőnek joga van a felekkel egyenlő elbánásra igényt tartani s ennek az udvariassági szabályok maradéktalan betartása mellett indokolt esetben hangot adni. A szakértő köteles a nem megalapozott véleményközléstől tartózkodni, az eljárásban ugyanakkor ezt jogában áll a felektől is elvárni. Az erre irányuló udvariassági közlés sem szóban, sem írásban nem valósít meg fegyelmi vétséget. A megalapozott tényállítás, amennyiben az a folyó eljárásban indokoltan hangzik el, nem valósít meg fegyelmi vétséget.

(3) A szakértő az eljárásban hivatalból résztvevőkkel köteles olyan kapcsolatot kialakítani, amely a kölcsönös megbecsülésen alapul, és az együttműködés eredményességét szolgálja.

19. § A szakértő a tevékenységével érintett felekkel szóban vagy írásban kizárólag a tevékenységével kapcsolatban tarthat kapcsolatot olyan módon, hogy a felek bármelyikének megkeresése nyomán tanúsított eljárásáról – tájékoztatás, válaszadás stb. – valamennyi érintett fél hitelt érdemlő módon értesülhessen.

¹¹ Hatálytalan.

¹² Hatálytalan.

20. § (1) A tervezett szakértői helyszínelés, vizsgálat logisztikai biztosítása érdekében folytatott egyeztetés részleteiről a szakértő nem köteles minden felet értesíteni. A szakértő a kirendelő vagy megbízó által adott utasítás szerint köteles a kirendelésben vagy megbízásban megjelölt feleket szakértői eljárási cselekménye vagy helyszínelése időpontjáról és helyéről tájékoztatni.

(2) A tájékoztatás történhet ajánlott, vagy tértivevényes levélben, vagy a kiértécsített személy postafiókjába az üzenet megérkezését bizonyító visszaigazolt (elektronikus tértivevény vagy visszaigazolás a postafiókról) elektronikus levélben, vagy elektronikus kapcsolattartás útján – sürgős szükség esetén telefonüzenetben is –, kivéve, ha a kirendelő, illetőleg megbízó az eljárás jellegére tekintettel ettől eltérően rendelkezett.

(3) Magánszakértői vélemény készítésekor – kivéve, ha azt jogszabály, vagy kötelező szakmai szabály másként nem rendeli – a szakértő nem köteles eljárási cselekményéről mást értesíteni, mint akit a megbízó megjelölt.

21. § (1) A szakértő a helyszíni szemlén köteles túrni és nem akadályozni azon eljárásban érintett személyek jelenlétét, akiknek nyomós érdeke fűződik a szakértői helyszíni cselekmény nyomon követéséhez, kivéve, ha azt jogszabály vagy kötelezően alkalmazandó szakértői szakmai szabály tiltja, vagy a további személyek jelenléte miatt élet- vagy balesetveszély lép fel.

(2)¹³

(3)¹⁴

22. § (1) A szakértő köteles minden olyan magatartástól tartózkodni, amely a tevékenységével érintett személyek esetleges járatlanságára, illetőleg a tevékenységgel összefüggő, eljárásban tanúsított magatartásuk – indokolatlan és felesleges – minősítésére utal.

(2) Azon szakvéleményi, vagy ahhoz kapcsolódó kiegészítés vagy megállapítás, amely az eldöntendő ügyhöz tartozó valós, tényszerű érdemi információt hordoz, akkor sem tekinthető fegyelmi vétségnek, ha az abban foglaltak a felek bármelyikére nézve negatív következtetés levonására alkalmasak.

23. §¹⁵

Rendelkezésre állási kötelezettség

24. § A szakértő köteles – a kirendelőjének, vagy megbízójának – a szakértői tevékenységével kapcsolatos megkeresésére – a megkeresésnek megfelelően – szóban vagy írásban ésszerű határidőn belül –válaszolni, vagy azzal kapcsolatban megfelelő módon intézkedni.

25. §¹⁶

Magatartási szabályok a szakértői vélemény vonatkozásában

26. § (1)¹⁷

(2) Másik szakértő szakvéleményétől eltérő szakmai álláspont szakvéleményi megjelenítése

¹³ Hatálytalan.

¹⁴ Hatálytalan.

¹⁵ Hatálytalan.

¹⁶ Hatálytalan.

¹⁷ Hatálytalan.

önmagában sem hatósági kirendelés, sem megbízás alapján nem valósít meg fegyelmi vétséget, akkor sem, ha az előzőleg készített szakvélemény megállapításaival részben vagy akár egészben ellentmondó, vagy akár ellentétes következtetéseket fogalmaz meg.

(3)¹⁸

27. § (1) A szakértő köteles tartózkodni szakvéleményében és az eljárással kapcsolatos hivatalos megnyilatkozásaiban a másik szakértőre vonatkozó minősítő megjegyzésektől.

(2) A másik szakvélemény esetleges hibáinak megfelelő szakmai alátámasztás melletti bemutatása, magyarázata vagy bizonyítása nem fegyelmi vétség.

Egyértelműség követelménye

28. § A szakértő köteles szakvéleményét a magyar nyelv szabályai szerint olyan tartalmi egyértelműséggel megfogalmazni, hogy az a szakmai ismeretekkel nem rendelkező felek számára is érthető legyen.

29. § Amennyiben a szakértő egyértelmű megállapításra nem jut, köteles a szakértői véleményben erre a körülményre felhívni a figyelmet, és ezzel egy időben megjelölni ennek okát, a vélelmezhető valószínűség mértékét; valamint a további lehetséges megoldásokat, illetőleg a pontosítás lehetőségét – amennyiben erre objektív adatok rendelkezésére állnak.

Ellenőrizhetőség követelménye

30. § A szakértő a jogszabályban meghatározottakon túl a szakvéleményében köteles rögzíteni:

a) hogy a szakvélemény hatósági kirendelés vagy megbízás alapján készült,

b) a kirendelő végzésben (határozatban), illetve a megbízásban meghatározott szakkérdéseket.

A szakértői vélemény kiegészítése

31. § Amennyiben a vélemény alapjául szolgáló adatok értékelése, illetőleg az azokból levont következtetések megismerhetősége tekintetében hiányos a szakértői vélemény, az eljáró szakértő azt köteles – külön díj megfizetése nélkül – kiegészíteni.

32. §¹⁹

33. § (1) A szakértői vélemény elkészítése után, új tény, körülmény, illetve egyéb bizonyíték felmerülése esetén a szakértő – felhívásra és a tevékenység díjának megadása esetén – köteles szakvéleményét felülvizsgálni, és indokolt esetben módosítani, vagy kiegészíteni.

(2) A szakértői vélemény elkészítése után a szakértő köteles az egyéb úton tudomására jutó, és a szakértői megállapításokat érdemben érintő új tényt, körülményt, vagy egyéb bizonyítékot a kirendelő hatóságnak vagy a megbízónak bejelenteni, és a szakvélemény esetleges módosítását kezdeményezni.

34. §²⁰

¹⁸ Hatálytalan.

¹⁹ Hatálytalan.

²⁰ Hatálytalan.

Idegen szakvélemény alkalmazása

35. § (1) A szakértő szakértőtársának szakvéleményéről, annak megállapításairól csak akkor nyilatkozzék, ha a szakértői vélemény birtokába jogszerűen jutott, a másik szakvéleménnyel kapcsolatos nyilatkozatra a kirendelő, illetve megbízó felkérte, vagy annak szükségessége nagy valószínűséggel az eljárás során amúgy is felmerül.

(2) Ennek során csak szakmailag megalapozott, tény- és tárgyyszerű megállapításokra szorítkozzék, a sértő, minősítő megjegyzések fegyelmi vétséget valósíthatnak meg. Önmagában az nem számít fegyelmi vétségnek, ha a megalapozott szakmai megállapítások negatív következtetés levonására adnak lehetőséget a vizsgált szakvéleménnyel kapcsolatban.

36. § (1) Nem fegyelmi vétség, ha szakértői véleményében olyan megállapításra jut, amelyet – ismeretei szerint – más szakértő írásban, vagy a nyilvánosság előtt korábban már közölt, ha erre a körülményre megfelelően utal.

Igazságügyi szakértői tevékenységről szóló nyilvános tájékoztatás

37. § Az igazságügyi szakértői tevékenységéről szóló nyilvános tájékoztatásban a szakértő nem közölhet valótlan vagy megtévesztő információt.

Záró rendelkezések

37/A. § A jelen szabályzat a Kamara honlapján való közzététele napján lép hatályba.

38. § (1) Az etikai vétséget a panaszolt cselekmény elkövetésekor hatályban lévő Etikai Kódex szerint kell elbírálni.

(2) Ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő Etikai Kódex rendelkezései szerint a cselekmény nem etikai vétség, vagy lehetőséget biztosít az enyhébb elbírálásra, akkor a cselekmény elbírálásakor hatályos Etikai Kódex rendelkezéseit kell alkalmazni.